

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ВЪИЉАЊЕ ШАЛЕ.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

НОВА СЛИКА НОВА И ПРИЛИКА.

Ко год има воде јаке
Из пизине да се пење,
Тај ти може из ничега
Створит' справу за летење.

Кад вештице могу летит'
Узјавивши метлу виту,
Ди то стоји, да „Стармали“
Не мож' летит' на дивиту.

Дивити су разна створа,
Те имају разних мана,
За летење најбољи су
Од хинеског порцелано.

А мастило, — ако ј' чисто
У вис тежит' већ је вично
Од њега се многи трза, —
Мора да је електрично.

У мастилу има па̀ла,
У мастилу има гаса, —
Ето згоде луфтбалонске
Да облаке заталаса.

Прашјоница ништ' не смета,
У њој праха има само, —
Ил уздахи'о, ил се смеј'о;
Прах се диже, — то већ знамо.

На дивиту до два пера,
Не дућанска, не куповна, —
Зар то пису до два крила,
— Ето справа зракопловна!

Сад још само ваља сести
И имати савест лаку,

И ценове пуно празне,
Повда хајдац ка облаку!

И „Стармали“ већем седи
И виче: хеврека!

То је нови проналазак
Деветнајестог — броја.

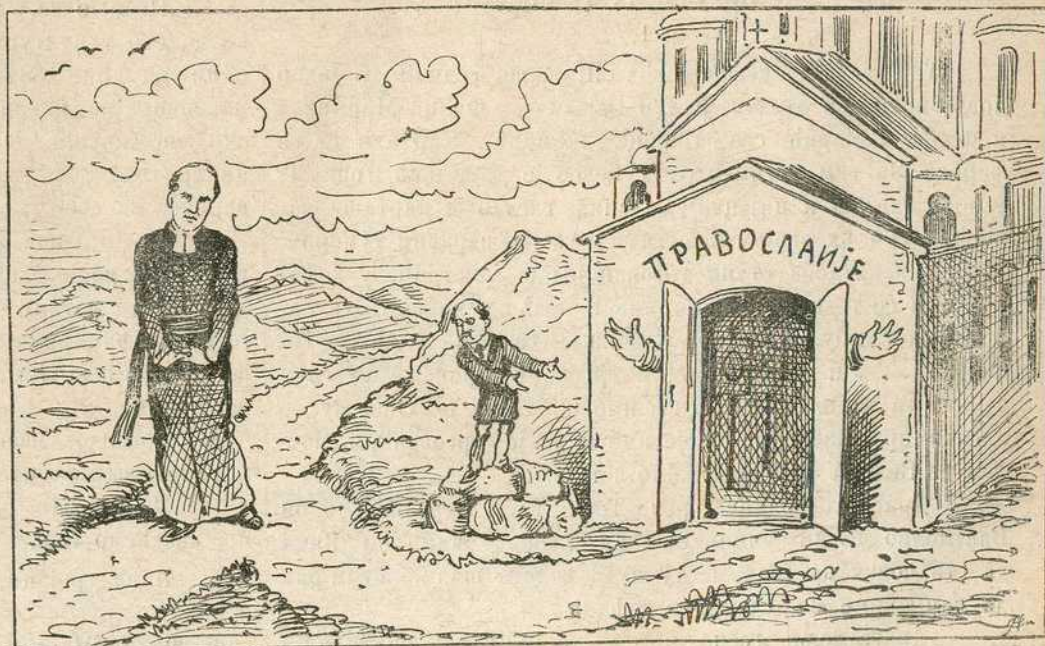
„Стармали“ је већем горе
У слободу празном рају.
Све ће од туд боље видит'
По високом положају.

Од туд ће вам чешће казат'
Чије-ли су стазе клиске,
Чије-ли су силе кратке,
Чије-ли су страсти ниске.

Буде-ли му кад претешко
На љуљашци лётне справе,
И чибук ће морат' бацит'. —
Тад чувајте своје главе!

И тако вам ваш „Стармали“
Носом пара облачине.
— — Узмора-ли кадгод пасти,
Бар ће пасти са висине.

Кашто ће се и он сићи
По потреби ка партеру,
(Ко на пример сад, да шапне
Нешто бискуп-Штросмајеру:)

СТРМЛ. Изволите, Ваша Ексцеленција, овде је слободно појати Богу
милиим језиком праотаца наших, Ђирила и Метода.

Шетња по Новом Саду.

СХVII.

Столари у Новом Саду у великом су послу и не могу да насмажу. Сви су заузети око оправљања кућних прагова, што су их прошле недеље господа одборници и родољубиви скупитељи *изобијали*, купећи доброволне прилоге на разне цели, којима су *немили случајеви* повода дали, као на пострадале Вршчане, погореле Приједорчане и мађарске списатеље и уметнике, који су нашу варош походили.

Њих човек заиста *саклаћевати* мора, т. ј. пострадале Вршчане и Приједорчане, и за то нека је благословена свака крајцара, коју смо им у невољи пружили не желећи да нам кадгод врате ову љубав, али о мађарским уредницима и уметницима уверени смо, да ће нам умети захвалити на лепоме и сјајном дочеку, на који смо потрошили пет пута више, него на погореле Приједорчане и невољнике у Вршцу, а ту захвалност приметимо пре свега у „Пестер Лојду“ и „Пешти Наплову“, чије смо заступнике такође сјајно дочекали и угостили, јер ће и они тако исто сјајно дочекати наше људе, кад им у Пешту оду и на сабору коју добру реч о Србима рекну. Онда ће „Лојд“ и „Наплов“ да пропрате говоре њихове коментаром, у ком ће се разјаснити онима, који Србе само из „Кикерикија“ познају, да су то жеље оних истих Срба, који у дољним крајевима Угарске са Мађарима сложено и у љубави живот проводе, па су и госте мађарске сложено и заједничким трудом и трошком лепо и гостољубиво дочекали и онда ће те новине господи министрима и саборској већини саветовати и представити, да би много лепше било, кад би се тај народ за-

добрио љубављу и равноправношћу, па би нам био и онда слојан с нама, кад би дошло до каквих *озбиљних* славољуба и ватромета и до каквих *озбиљнијих* топова, него што су новосадске прангије при дочеку биле!

То ће можда тако бити,
А можда и не!
Утеха је што „Стармали“
О том сањат' сме.

Међутим жив је „Пестер Лојд“, а жив је и „Пешти Наплов“, а живи смо и ми, па ћемо видети!

Данас кад ове редове пишем пада св. Прокопије. А то је светац, који забрањује нашим људима радити. Људи седе по бирцузима па од дуга времена пијуцају, а жене седе пред кућама око шарампова, па претресају Сајмурове планове и Гренвиљеву политику и рачунају кад ће бити госпојинске покладе и свети Мрата.

Гледећи их тако како бадавадишу сетих се речи покојнога старине Мите Ракића са салаша, који ми једне године рече: „Ето, била прво недеља, па сутра дан заветни дан, преко сутра св. Прокопије — све дани кад се не ради — а четврти дан *паде лед* и потуче ми све, тако да сам имао 2000 фор. штете!“ Мита је био прост човек, али разборит старац, паор али увиђаван.

Ја сам се више пута запитао: А од куда то, да баш *паор* мора да светкује и оне дане, који нису првеном бојом штампани у календару? Од куда баш *паор*, који може због тог једног дана — ако не уграби да уради, а сутра дан удари непогода — да тотално пропадне, од куда — велим — да баш само *он* мора да дангуби, а други сталежи, којима целе го-

ПОДЛИСТАК.

Успомене из милитарске крајине.

Покупио их Арон.

1.

У Тителу у кафани код Шајкаша седели су једно после подне за столом Филип Бајазитов, Филип Маринков и Филип Гаварић, сва тројица лаћмани. Картали су се фарбла. За тим истим столом седео је друг њин Тоша Т. такође лаћман и пијуцајући вина, гледао је карташе, засмејавајући их својим досеткама и својим здравим хумором.

У неко доба ступи трговац један са стране у кафану, јави се господи официрима и изађе у ходник, да нареди себи собу. Мало час а за њим се диже и лаћман Тоша Т. . . . и напавши се с трговцем, прикаже му се и запита га за његово честно име и одкуда је. Овај му се легитимира, назначив своје име и да је трговачким послом из Велика Бечкерека амо дошао.

„Драги господине“, рече Тоша Т. . . трговцу, „ја би Вас молио да ми учините неку љубав; видим по Вама да сте човек на свом месту и да волете шалу. Ја сам рад да направимо мало смеја у кафани.“

„Драге воље господине, но којим путем ви то мислите?“ одговори Бечкеречанин.

Тада лаћман Тоша шапуталући стаде трговцу нешто

говорити, на које се овај грохотом насмеје, држећи се за трбух. Једва могаше проговорити:

„Али ако се разерде, па ме позову на мејдан, шта онда?“

„Небојте се,“ рече лаћман Тоша, „нисмо ми још тако далеко у култури напредовали као неки будући посланици од године 1882. на угарском сабору, који се за сваку маленкост из празних пиштоља на смрт и живот туку. Ми смо још дивјаци. Незнамо ми ту напредну установу, ми имамо тек 1862. годину. У осталом ја примам сву одговорност на себе.“

Кад је Тоша Т. трговца задобио, врати се у кафану и седе на своје старо место.

Један четврт часа за тим уђе и трговац јави се господи официрима и стаде иза леђа лаћмана Филипа Бајазитова, гледајући му у карте. Једва једном рече трговац карташима.

„Господо, извините моју неучтивост, али ја Вас морам нешто запитати.“

„Па изволте, одговори Филип Маринковић, „ако знамо, казаћемо Вам.“

„Вама тројици господо, мора бити да је име Филип и никако другчије,“ проговори трговац загушујући свој смеј. Филип Маринков остави карте на стол, па управив свој оштри солдачки поглед на трговца, рече:

„А одкуд Ви то судите, молићу?“

„Динице“ како не цури а оно капље, о тим данима и не воде рачуна?

Кад одеш *адвокату* да му предаш какав мастан процес, он те неће никад одбити с речма: „Не могу примити, данас је *млади петак* па се не ради.“

Кад одеш *трговцу* да пазариш руво или шећера и каве, а он ти никад неће рећи: „Иди збогом, данас је св. Вратоломија, не смем пазарити.“

Кад одеш *занатлији* да наручиш или купиш ћурак или чизме са набраним сарама, он те неће никад отерати па казати: „Данас је Миољ-дан, не примам наруџбине“.

Па тако и судија и бележник, учитељ, чиновник и сви други људи који много лакше и сигурније до крајцаре долазе, или им плата њихова редовно тече, раде и у те дане, само сиромашак *шаор*, који једанпут у години до новаца долази, мора да меће на коцку и ту своју једину бербу у години због овог или оног свеца, који то зацело не захтева од њега, него су људи — који би требало светлост и истину да шире — увели из себичних интереса те прославе и то бадавдисање у народ, и то у онај део народа, који и онако целе зиме има доста времена да се богу моли и да гладује.

А најпосле ја видим у календару *сваки дан* за бележеног по једног или више светаца, па кад није увреда за н. пр. Јакова брата Христова, за апостола Стахију, за Јевтимија, Дионисија и т. д. кад се у њихове дане оре, сеје, врше и кукуруз копа, зашто би онда грех био за св. Прокопију и Алимпију, а особито за *млади петак*, кад би се у те дане прело ткало и отакало вино?

„Од туд,“ рече трговац незбуњен погледом, „што сам у мом животу искусио, да је сваком гадном човеку име Филип.“

Да је било коме стати па видети пренеражење ове тројице. Оставиле карте и гледаше један у другог недавимице.“

Лаћман Тоша се напо од смеја, па га чашом вина угушује.

Келнер испустио боцу на земљу па се и сам за тезгом стропоштао.

Собарица запушила уста пешкиром па као куван рак зажарена и од смеја црвена, излети из дворане.

Једва једном дође Филип Маринков себи и видећи лаћмана Тошу, како се трза од силна смеја, повика громгласно.

„Тошо! кости ти твоје обешешачке, та то је твоје масло.“

Лед беше пробијен и грцајући у смеју, призна Тоша, да је он крив.

Трговцу се та шала тако допала, да је сву четворицу својски прочитао.

Тако се то онда живило.

2.

„Јес чуо фелбапе,“ рече капетан Н. у Војци, у старој варадинској регименти, и „*übrigens*, онај, треба да дамо на регименту *Bericht*, да су нам коњи шугави.“

„Па добро, господине, ако је по вољи, ја ћу га сад написати?“

Но ово је тема, о којој би требало нашем народу да не говори — „Стармали“, него његови *дуговни пастири*. Аб.

У Ш Т И Ц И.

△ „Друштво списатеља и уметника“, што је ономад у вече у Нови Сад стигло, а *ту исту ноћ* даље отпутовало, чујемо да ће да изда кад се врати кући ново дело „О Србима у Угарској“ у 10 свезака, у ком ће бити верно насликан наш народ са културног и етнографског гледишта, а све основано на *социјалном посматрању*.

= *Египћани*, којима прети опасност масакрирања, осврћу се за новим Мојсијем, који би их *извео из Египта*.

† Дакле је спаљена и порушена *Александрија* (у Египту) и уништена библиотека — колико ли је, боже, *египатских сановника* ту морало изгорети!

× Крокодили у Нилу поплашили се јако од бомбардовања и кажу да су од страха плакали; но то су морале бити — *крокодилске сузе*.

△ „Стармали шиле свој списак претплатника у Бузјаш, да се *окрежи*.“

□ У „*Пестер Лојду*“ вели један дописник, од оних што су путовали са члановима „друштва списатеља и уметника“, да је видео у Каменици велико здање каменичке бивше милитарске школе, те приме-

„Добро, седи па се спреми *übrigens* да пишеш, ја ћу ти суфлирати!“

Капетан Н. беше врло ваљан човек, али није знао немачког језика. Имао је само својој храбрости захвалити, што је до капетаније дотерао.

„Готов сам, изволте диктирати!“ јави се фелбап.

„Пиши:

An das löbliche
K. K. Regiments Commando
zu Mitrovitz.

јесил написао?

„Јесам.“

„Добро, пиши даље: *Vojka den 22. April* хиљаду осам стотина педесет шесте године!“

„Готов сам.“

„Врло добро!“ Капетан се поче шетати горе доле по канцеларији.

„Пиши даље, *Ubrigens*,“ рече капетан, дошав до стола фелбапова.

„*Ubrigens*“, опетује фелбап.

„*Ubrigens*“, диктирао је капетан, кад је био код прозора, „јесил готов?“

„Јесам.“

„*Ubrigens*“, рече капетан, приближујући се фелбапу.

„Добро.“

„*Ubrigens*“, рече опет, одмичући се од стола.

Ћује, да би то здање било згодно да се узме за какву фабрику. Шта мислите какве је народности тај пријатељ, кад одмах мисли на „кшефт“ и „шпекулацију“ и одмах хоће да „гриндује“ фабрику?

§. Ми смо *частити* пештанске госте, а сад ће ваљда и они нас у „Лојду“ и „Наплову“ *частити*!

* Наш честити *Српски лист* у Задру доноси у своме бр 27. чланак под насловом „*Пишимо ћирилицом!*“, који се завршује с речима: „Дакле сви, мали и велики, ва посао! *Пишимо ћирилицом!*“ а одмах после тог чланка и тих речи долазе два дугачка чланка „*Naša omladina*“ и „*Rabirci*“, оба штампана — *латиницом*.

δ „Турски народ“ у бр. 46. у уводном чланку вели: „Задатак је дакле св. синода, да нас као *заблудјене овцице* натраг поврати!“ — Ово би био леп задатак, али тешко ће испасти са руком.

+ Даклем новине јављају да ће се у *септембру* зацело отворити сабор Троједне краљевине; — Пошто су *Сремски Карловци у Троједној Краљевини*, то држимо, да се ту мисли *карловачки* сабор.

Аб.

Пропаст твоја од тебе Израиљу.

Последњи број „Сегеди Хирадова“ пружа нам један врло леп залагај, све да се прева човеку преврћу! Наши учитељи, који су тамо на курсу, да уче мађарски језик, добише *слободне улазнице* на неки

„Написао сам“, поновивши казано, уздану фелбап.

„По дел ми прочитај,“ заповеди Compagnie Commandant свом писару.

An das löbliche

K. K.-Regimente Commando

zu Mitrovitz

Vojka, den 22. April хиљаду осам стотина петдесет шесте године.

Ubrigens, übrigens, übrigens, übrigens, übrigens, übrigens, übrigens, übrigens, übrigens, übrigens.

Капетан је при слушању читања био као запета пушка. Кад фелбап сврши, а наш ти се командант почеше иза ува.

„Чуј фелбапе,“ рече, биће много. Избриши који.“

„Који ћу?“

„Па ма који, из почетка један, из среде један и један с краја,“ заповеди капетан.

„Избрисао сам.“

„Читај сад!“

Ubrigens, übrigens, übrigens, übrigens, übrigens, übrigens, übrigens, übrigens.

„Још ће бити много, избриши још који.“

„Избрисао сам.“

„Читај!“

Ubrigens, übrigens, übrigens, übrigens.

„Хм, но сад ће бити као што треба,“ рече наш де-лија, „дај да подпишем!“

концерат, што га је сегединска мађарска „даларда“ приредила. Овај велики поклон тако је одушевио и придобио народносне *српске, романске и немачке народне учитеље*, да су у усхићењу дали у „Сегеди Хирадо“ *јавну захвалу*, у којој се међу осталим и ово вели: „Овом приликом (т. ј. приликом тога далардиног концерта) са уживањем смо слушали лепе песме мађарске и оне су се дубоко упиле у наша срца, те ћемо их понети собом и на наша огњишта, да их тамо саопштите мађарски осећајућим суграђанима нашим, било српским, романским или немачким, — **Иначе ћемо за најсветију дужност своју сматрати, да мађарски језик, мађарски дух ширимо онде, где као учитељи деламо.**“

Даклем то ће вам бити „**најсветија дужност**“, несретници једни! А зар вам није далеко светија дужност, да ширите тамо где учитељујете, *језик и дух свога народа*!?

Бадава ће *Полит, Бабеш* и други борци наши за права народности у Угарској крвљу срца свога писати и душу своју за нас полагати кад **народни учитељи** за љубав једне **слободне улазнице** за *далардин концерат и шијанку* овако јавно и безобразно њима у натов раде.

Кад њих једна тричава улазна карта тако гадно подмићује — онда није чудо, шта чине код неке господе дукати, талири и масна званија!

Пропаст твоја од тебе Израиљу!

П. П. На ову дерну „*јавну захвалност*“ доноси исти број „Сегеди Хирадова“ белешку, у којој се наравно радује изјави таквих осећања, и вели да је ту „захвалност“ донела уредништву депутација од три учитеља из јужне Угарске и бивше границе.

Аб.

И подпише се.

А на леђима написао: Bericht о шугавим коњима.

3.

Садањи капетану пензији Ј. . . ишао је у математику али је врло тешко учио.

Ништа му горе небеше него историја света, јер који од њака није знао немачки да својим речима приповеда, тај мораде лекцију од речи до речи учити.

Једна лекција из историје овако се почињала:

Als im Jahre и т. д.

Капетан Ј. . . овако је то учио:

Als — als, als, als, als, als, als, als. im — im, im, im, im, im, alsim, alsim, alsim, alsim, alsim. Jahre — Jahre, Jahre, Jahre, Jahre. im Jahre — imjahre, imjahre, imjahre. Als im Jahre, alsimjahre, alsimjahre, alsimjahre, alsimjahre — а свињаре.

И баш је онда говорио ту лекцију.

Можете мислити, како су се остали смејали.

4.

Момак један из Чуруга начини се глуп, да nebude војник. Сви су знали да се претвара и узму га за војника, али кад видеше, да сваку заповест наопако извршује, то га метну у истражни затвор, т. ј. на проматрање.

Но никако га немогоше уловити, јер тако се добро умео чувати да се не ода.

Капетан Пера Борисев обећа, да ће га он уловити,

Ђира. Како се десно тај несрећни случај са патријархом Јерусалимским?

Спира. Ето како: Патријар је јахао коња, а коњ *зазре*, па га стровали.

Ђира. Чудновато! На другом месту митрополит се труди све да објаше, па ипак не *зазре*, — бар не у довољној мери.

Ђира. За што је Сајмур бомбардирао, управо рећи порушио Александрију?

Ђира. Ако збиља не знаш, ево да ти кажем. Он је провидио, да је Араби паша жустар човек, и да он бомбардање своје вароши неби примио са захвалношћу, већ да би онда отворио апсане (у којима би се иначе кукавни апсеници морали погушити, изгорети или од глади скапати), предвидио је да би се ти апсеници осветили Европљанима. Елем да Араби пашу, за ту предвиђену жустрину казни, за то је бомбардао и упалио Александрију.

Спира. Е, баш ти хвала; сад ми је ствар са свим јасна.

и изда му заповест да иде у Тител у комисију, да још једном прегледан буде. Но и тамо му близу немогоше доћи.

Боришев беше врло строг војник, тако строг, да су га лудим Пером називали

Њега је страшно љутило што није своју реч могао одржати.

Врати се капетан Пера Бориш из Титела кући, види из далека пред собом једног човека, где иде пешке, и позна оног глувака из Чуруга.

„Ха, дан му његов,“ повиче Пера, „сад ћу га укебати да салутира или никад више, — терај што већма можеш,“ рече кочијашу, „па тако дотерај, да ти руда упре оном хуљи у леђа али да онда зауставиш коње, да га не прегазимо.“

Пера Боришев добро је наумио али глувак тако исто добро је видео као што је добро и чуо. Видео је да је Бориш с кочијашем нешто се разговарао и познао га је.

„Ајак, мој капетане, нећеш ме уловити,“ помисли у себи, и корачаше мирно даље. Чуо је он, како кола грме за њим, али ни да је оком мрдноу.

Знао је, да ће, ако га у симулирању укебају, на смрт бити ишибан; па је и овако волио погинути него онако.

Боришев дође с коли у највећем трку до глувака и тек што га руда неудариле у леђа. Али глувак ћути и иде својим обичним ходом.

Капетан Пера поцрвени као рак од љутине и пролазећи малим касом поред глувака повиче му с кола:

„Но ти си највећи обешешак на свету! Бориш Перу до тебе још нико преварио није а и после тебе неће, звезду ти хуљинску.“

П у с л и ц е.

Из Карловаца јављају пештанским листовима (којих се то највише тиче), да ове године неће бити сабора, — јер сабор *скупо стаје* (А ко каже да скупо стаје! Зар није последњи сабор читава два месеца дана био на окупу, — и то *банбадава*).

За трговине, које не падају под конкурс, држи се да цветају. Али пошто Текелијин завод није никаква трговина, њему не би шкодило парче конкурса (кад се упразни место надзорничко.)

Са благословом данашње владе ставила је двогласна скупштина пређашње министре под оптужбу. То је добро! Нека се судови вежбају и у тој струци процеса.

Кад је уредник „Нар. Листа“ био код министра Калајија, питао је уредник министра „зна ли хрватски?“ Министар је брзо одговорио да незна, јер се побојао да ће га на послетку још и то запитати, еда ли зна певати ону дивну песму: „Удри, удри, ин дер штат.“

Наш Чедица опет хоће да одлази (сад му већ и ми верујемо да му је жеља озбиљна). Јест, али дипломатички *кор* стао на пут, на меће бога на краља, само да му оставку не прими. Ако је то истина, онда је то баш оно што Немац каже: *шон кор!*

Кривошиј још неће да се врате својим кућама, — хоћу рећи празним плацевима, ма да их зову и зову. (Ала би то леп иберашунг био, да им најпре мир сазида куће, које им је рат спалио, па тек онда да их позову „кућама“.)

У Бечу излазе мађарске политичке новине под насловом „Bécsi magyar újság.“ Досада су излазиле сваке недеље по једаред, а сад су се мало прошириле, па излази сваки 14 дана по један број. Чекаћемо док се још мало прошире, па ћемо се и ми претплатити на њих.

Сад су изумели, па праве даске од сламе. (Из чије-ли је то главе?)

Нашли су једно буре с вином, за које веле да је најмање 2000 година. Крштено му писмо нису нашли, јер онда још није био обичај вина крстити.

Питања са одговором.

Којој *шији* наметнута је глава? — Патријаршији.

А које *шије* остале без глава? — Кривошије.

Коме *керу* символ је „стрелац“? — Швијеру.

Које *жице* плаше велику господу? — Ужице.

Ком *бану* не треба „позданица“? — Чобану.

Којим *маком* излечио би се загребачки саборски Давид? — Ајдамаком.

Који *Рац* запреда Мађарима? — Комарац.

Које *Фане* воле здраво много „хаусфрајнда“? Кафане

Гатало.

Ситнице.

I.

Како тај схвата дужност своју.

„Зашт' калуђер Грегур тако
Врши своју дужност јако
О благоме даву,
При метанисању?“
Из села Близника
Тако многа душа пита, —
— То ј' његова гимнастика
Ради боља апетита.

II.

Призреније на косу.

Кад год Пера Јуцу туче
За косу је он не вуче;
Он не штеди жену,
Него косу њену,
Косе му је жао —
За њу ј' дукат дао.

III.

Преки лек.

Ко дуката жутих има,
Па не знајућ шта ће с њима
Брине с' целе ноћи, —
Томе брату лако је помоћи.
Нек ништа не ради,
Па ће само проћи.

IV.

Зашто? — Зато.

Знаете-л зашто вирџиније
Још не пуши Штефко мали?
Јер му ј' рука јоште кратка
Да је и запали.

—J.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

(Продужење).

„Мати, браца ми подерао буквар, смем-ли му казати да је магарац?“

„Не смеш, чедо моје, јер ти си мала, а видиш он је велик.“

„Добро, а ја ћу се попети на столицу, па ћу му са столице казати да је магарац.“

Н. Били ти мени Стево, знао казати, колико је то један и један?

Стева. (Брзо) Два.

Н. А колико је један и два?

Стева. (Мисли се мало) Тли.

Н. А колико је два и два?

Стева. (Мисли се дуже) Четил.

Н. А колико је два и три.

Стева. (Не мисли се, него се смеје) Млого.

Сокичина мајка разболе се, али није долазио доктор, него бабица, и неколико дана нису пуштали Сокицу мајци у собу.

После неколико дана узме бабица Сокицу за руку и доведе је матери, која је баш дојила Сокичиног, до сада још невиђеног брата.

— Оди, оди, чедо моје, да видиш ко је ово! — рече јој мати.

Сокица избечила очи, не зна шта да каже! Ћути, ћути, па онда на једаред рече:

— Је-ли мати, то је твоје теле.“

(Јер она је виђела како њихово теле сиса, па је мислила, све што год сиса да је теле).

Мали Милутин научио већ неколико немачких речи, да говори. Зна и то, да се „играти“ каже немачки „tanzen.“ Једном дође његов друг, Немац, а како се баш Милутинов брат с неким играо шаха, запитаће Милутин Немца „kannst du auch Schach tanzen?“

Мој рачун.

Кад на земљу нојца падне
Кад засветли лува;
Тад код куће да останем
Ја немам рачуна!

Кад се дигне у кавани
Са флашама буна; —
Ту не могу миран бити
Јер немам рачуна!

Кад при фарблу брију мене
Без воде, сапуна;
Тада ћутим не дерем се,
Јер немам рачуна.

Кад Цигани засвирају
Ко ће ћутат' туна; —
Ту не могу миран да сам
Јер немам рачуна.

Нећу славе ни богатства
На част цару круна;*
Не требам је, презирем је
Јер немам рачуна.

Ја ћу викат' с комунцима:
Живела комуна! —
Али друго ништа више
Јер немам рачуна!

Сад ћу вино да испијем
Чаша ми је пуна;
Са братијом да лумпујем
Ту имам рачуна!

А кад умрем, кад ми тело
У гробу иструне,
Тада ћаво нек однесе
И моје рачуне!

Врзак.

*) Види I. Март 1881.

WWW.UNILIB.RS
У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Чивути се селе у Србију.

Кад су оно „напредњаци“
Митрополит Михајила
Оборили смело,
Све новине чивутска порекла
Радоваше с' зјело.

А кад чуше јоште и то
Да Михајил пада,
А Мојсеј се диже,
Сви Чивути зажелише доћи
Том „виделу“ ближе.

И радосне вести
Сад већ гласно веле:
„Алилуја! Чивути се
У Србију селе.“

Палилулац.

Мађарски списатељи у Н. Саду.

Кад је параду око дочека видео један пензионерани граничарски капетан — а видећи, да су ту многи мађарски новинари, који су о Србима свакојако писали — рећи ће неком, који је до њега стојао: Знате л' како ми се ова парада допада? Као оно некад у грници кад су коме оцешили 25 батина, а он се за ту „благодет“ морао још да засвали.“
1/2 L.

Мале приче

1.

Један егедаш! запита неког Швабу: А умеш ли и ти свирати у егеде? — „Ја држим да би умео — одговори Шваба, „само још нисам никад пробао.“

2.

У некој вароши буде један злочинац осуђен на вешала. Но на неки дан пре, него што ће га вешати разболе се злочинац. С тога се вешање одложи и позове се лекар да га лечи. Кад је оздравио болесник јави то лекар суду званично овим речима: „Потписани има част јавити славном суду, да је осуђеник Н. оздравио и да му дакле сад неће здрављу шкодити ако буде обешен.“

3.

Мала Сокица из Футога, чула је више пута у кући и иначе, како се говори о неком мађарском патријару. Кад је сад дознала, да је бачка дијецеза добила новог владика и да се овај зове Василијан Петровић, а она пуна радости дотрчи матери и рећи ће: Јед' те, мати, сад имамо владика, који није Мађар!

4.

Једно се господар Пера, што се опет иште од делегације зајам од 12 милијона на војничке цели. „Шта ће нам толики официри сад у мирно доба!“ викао је он. То је чула и ћерка му те ће рећи: „На како шта ће! А да с киме би ми онда играле на балу!“

5.

Неки студента у Бечу морао је због дугова да продаје своје књиге. Оцу је свом писао: „Радуј се оче, јер ја сам већ толико успео, да ме моје књиге ране!“

6.

Пребирала се двојица о томе, шта је нужније: сунце или месец. Један ће на то рећи: „Па разуме се да је месец нужнији, јер дању се и онако види!“

7.

Једна списатељка толико се разумевала у кућеној економији, да је једанпут запитала своје млађе: „Сисају л' добро пилићи?“, а други пут запита: „Јесте л' дали свињама сена?“ — Једанпут се возила преко стрнике, те ће рећи: „Аха, то је поље, где расту палидрвца (жигице!)“

8.

— Зашто је Адам загриз'о ону јабуку? запита учитељ ђака. — Јер није имао ножа, одговори овај.

9.

Неко пошље некуд свога слугу да неки посао обави, но овај не уради као што треба. Љутито се продере газда на њега: „Да сам ја знао да пишем магарца тамо, ја би онда сам отишао!“

10.

Један учитељ тражио је штацију у једноме селу. По обичају дође пред избор у сеоску цркву, и ту је појао, но глас му је био невријатан, те како људи на селу јако на то држе, то при избору пропадне. Председник општине рећи ће му после избора: „Ваше су сведоцбе врло добре и сви би вам општинари дали свој глас, али ваш сопствени глас био је против вас.“

Решење наградног ребуса.

из броја 16.

Најпре су чивутски пороци, за тим долази
Истоци.

(Добро решење није нам нико послао)

Овај број шаљемо свима нашим дојаконским предплатницима, од којих нам до часа штампе још није предплата стигла, молећи их или да предплату за даље обнове или да нам врате овај број натраг. НАКЛАДА „СТАРМАЛОГ.“

Данас је уредништво о. л. писмено умолило г. г. Ф. О. и М. С. да прочитају не хумореске, које су од нове године до сада биле у подлишћу „Стармалог“, и да они досуде расписану награду.

Надамо се да ћемо резултат њихове пресуде моћи објавити У 21 броју, и награду ћемо тако послати ономе, коме буде суђено

У Бечу 8. јула 1882. УРЕДНИШТВО „СТАРМАЛОГ.“

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

НОВА ШКОЛСКА КЊИГА

ЧИТАНКА

ЗА

ТРЕЋИ РАЗРЕД СРПСКЕ НАРОДНЕ ШКОЛЕ

ОДОБРЕНА

ОД СРПСКО-НАРОДНОГ ЦРКВЕНО ШКОЛСКОГ САВЕТА

УШЛА ЈЕ У ШТАМПУ

и биће готова за ову идућу школску годину.

Обраћајући пажњу г. г. школских старатеља и учитеља на ову нову књигу, препоручујемо уједно и остале школске књиге нашега равнијега издања, као: Буквар српски, тврдо укоричен 16 новч., Црквено-словенски буквар са читанком тврдо укоричен 16 новч. Читанка за други разред српске народне школе 24 новч. — које је књиге написао главни школски референт господин Др. Ђорђе Натшевић, а наша највиша школска власт: српски народни црквено-школски савет одобрио их је за употребу у нашим основним школама.

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписатој накнадној штампарији. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А Пајевића у Н. Саду.

„СРПСКЕ ИЛУСТРОВАНЕ НОВИНЕ“

број 24-ти доноси

овај садржај: Забава: Стрина. Прича из српског живота. од С. В. П. — Песме: Просидба, од Вл. М. Јовановића, — Из природе: О звезданом небу, од Ст. Предића. — Песме: Познаници, од Н. В. Ђорића. — Преводи: Очајник, од Ивана Тургењева. др. М. П. — П. — Песме. На бојном пољу, (Петефи) од Алексе. — Освета, од Белуша Ђ. Јакшића. — Уметност: Међународна уметничка изложба у Бечу. I. Аустро-Угарска. — У споменуцу Ханки, исписа Јулије Матеић. — Страни писци. Госпођа Едмон Адам, — Научне новости: Астрономске белешке. — Уз наше илустрације: Манастир Манасија; цртао проф. Влад. Тителбах. — Сlike из Далмације: Гајдаш око Задра и Пастирка око Книна. — Сlike са Цетиња: Свечани пријем у кнеза Николе I. — Књижевне белешке. — Смесице. — Читуља. — Позив на претплату. — Сlike: Госпођа Едмон Адам, француска списатељица. — Сlike из Србије: Манастир Манасија. Цртао професор Владислав Тителбах. — Сlike из Далмације: Гајдаши из околине Задра. — Пастирка из околине Книна. — Сlike са Цетиња: Свечани пријем у кнеза Николе I.

„Српске Илустроване Новине“ излазе сваких 15 дана два пуна табака, а цена им је за Аустро-Угарску 4 фор. полугодишње или на 3 месеца 2 ф., за Србију и Црну Гору 12 динара полугодишње, односно 6 динара на 3 месеца а за друге крајеве цена је годишња 12 ф. односно 6 ф. полугодишње у банкама. Претплату у Србији примају све тамошње књижаре, а у осталим крајевима умољена г. г. кулчачи. као и Накладна штампарија А Пајевића у Нов. Саду.

РЕД ШЛОВИДБЕ.

пошт. лађа
од 10.

до даље

У ЗЕМУН: сваки дан изузимајући понедељник у 5 сати после подне.

У ОРШАВУ и ГАЛАЦ: недељом, средом и петком у 5 сати после подне.

У ТИТЕЛ: недељом и средом у 5 сати п. п.

У БУДИМ-ПЕШТУ: сваки дан изузимајући петком у 1/2 11 сати пре подне.

СВЕЗА са САВОМ: недељом и четвргом после 5 сати после подне. ОДПРАВНИШТВО.

почињући
Јуна.
наредбе.

ОГЛАСИ.

КОСТА СТОЈАНОВИЋ
ГРАЂЕВИНСКИ БРАВАР

У НОВОМ САДУ,

У ЂУРЧИЈСКОЈ УЛИЦИ Бр. 1788.

препоручује своје сложисте свију врста
ОГЊИШТА ШТЕДЊАКА („шпоржерта“)
И ФУРУНА ЗА КОТЛОВЕ

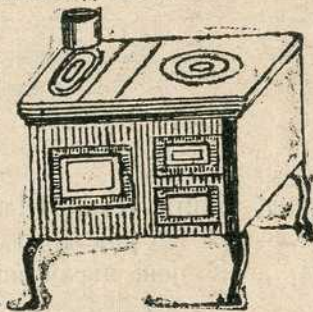
КАО И НОВУ ПОВЛАШЋЕНУ ВРСТУ

СТОЛНИХ ОГЊИШТА ОД ПЛЕХА И КАЉЕВИМА ОБЛОЖЕНИХ,

који уштеде
40% горива а
удешене су за
угљен-брикет.

— Прима и из-
вршује сваки
браварски по-
сао на грађе-

3—6

вини, ограде
порте. гробова
по најновијем
укусу а најјеф-
тинијој цени,
исто тако и
све исправке
са најсолид-

нијом израдом.

ЗВОНА.

по најновијој и
старој системи,
са гвозденим и
дрвеним круна-
ма хармонијски
удешена а од
најфинијег ме-
тала са нај-
чистијом из-
радом.

1—5

Звоноливица ЂОРЂА БОТЕ СИНОВА у Вршцу.